

Djurens Rätts remissvar angående förslag om jakttider, ert dnr NV-08122-18

Djurens Rätt tackar för möjligheten att bidra med synpunkter.

Sammanfattning:

- Vi ser mycket allvarligt på att jakt eller hundträning under parnings- och uppfödningssäsonger föreslås tillåtas eller står kvar som förslag.
- Djurskyddstänket lyser med sin frånvaro i stor del av konsekvensbeskrivningen. Djurskyddsorganisationer måste få utgöra en större del av beredningsgruppen.
- Vi anser att allmän jakt på skogshare ska förbjudas med tanke på deras bevarandestatus. Jakt på fälthare ska inte få göras under deras parningssäsong.
- Jakt på bäver måste avslutas innan 30:e april med tanke på risken för att ungar fötts under tiden som föreslås av er.
- Jakt på grävling bör inte få ske under augusti på grund av digivningstiden.
- Det är viktigt att kommunikationen om formuleringar som tas bort måste vara tydlig. Annars riskerar jakt att ske som orsakar lidande i tron om att det får ske.
- Jakt på kronhjort bör inte få ske förrän efter 1:a oktober på grund av digivningstiden.
- Våren bör fredas från jakt och jaktträning.
- Förslagen om allmän jakt på ekorre och hermelin måste strykas.
- Jakt på älg bör skjutas upp till åtminstone 1:a november i de södra delarna av landet för att inte störa brunstperioden, och avslutas senast 31:a januari.
- Länsstyrelserna måste få möjlighet att reglera all typ av jakttid lokalt för att kunna korta ned perioden om populationen är för liten eller då friluftsområden behöver fredas från jakt.

- Licensjakt på säl ska inte få förekomma, åtminstone inte på vikare som har en ogynnsam bevarandestatus.
- Mufflonfår och fåglar ska inte få jagas nattetid för att minska riskerna att de skadeskjuts eller att andra arter skjuts av misstag.
- Jakt och jaktträning med hundar måste regleras mer och med större hänsyn till etik.
- Förstörelse av bävrars dammbyggnad ska enbart få göras efter myndighetsbeslut för att minska risken att viktiga boplatser förstörs.
- Jakt på enskilds initiativ måste regleras hårdare och förtydligas så att det enbart är proportionerligt fysiskt lidande som räknas som tillräcklig anledning, inte ekonomiska förluster. Övrig skydds jakt bör ha fått tillstånd av myndighet innan den får ske.
- Icke-dödliga förebyggande åtgärder måste ha skett innan skydds jakt får genomföras.
- Vi stödjer förslagen om att allmän jakttid inte införs på svärta, skedand, årta, skarv, korp, säl och mufflon. Samt att skydds jakt på enskilds initiativ inte införs på gråhäger och utter.

Jakt under parnings- och uppfödningssäsonger

Ni anser att jakt i möjligaste mån ska undvikas under parnings- och uppfödningssäsonger, men ger ändå förslag på sådan jakt på flera ställen. Vi anser att det aldrig kan motiveras att jaga djur under deras känsligaste perioder. Ingen jakt kan motiveras som leder till att ungar blir lämnade utan föräldrar, att honor blir jagade när de är högräktiga eller att djur som matar sina ungar tillsammans helt plötsligt blir ensamstående med risk för svält.

Överlag är konsekvensbeskrivningarna av förslagen undermåliga ur djurskyddssynpunkt och bör utvecklas. I många fall antas att ingen påverkan sker när ni i själva verket inte vet.

Djurskyddsorganisationer måste få utgöra en större del av beredningsgruppen.

Allmän jakttid, hare

Ni nämner att skogsharen har ogynnsam bevarandestatus i två regioner, men föreslår fortsatt jakt ändå. Det om något bör vara tillräckligt med underlag för att avlysa jakt i de områdena. Vårt förslag är att ta bort allmän jakt för skogshare.

Eftersom fältharen kan para sig redan i januari i södra Sverige så ska de inte kunna jagas efter 1 februari för att inte riskera att ungar blir lämnade utan moder. Vi föreslår en ändrad sluttid till 31 januari för samtliga län upp till Jönköping.

Allmän jakttid, bäver

Ni nämner att genomsnittlig födsel av ungar sker i mitten av maj, men tillåter ändå jakt till dess. Även om ni anger att risken är liten för att bäverhonor som är digivande skjuts så förekommer risk för stress av högdräktiga honor om sluttiden är så sen som den är idag. Dessutom bildar bävrar monogama par och tar hand om sina ungar tillsammans vilket gör att skjutande av hanarna också påverkar honor med ungar negativt (samt deras population i förlängningen).¹ Av de skälen föreslår vi att sluttiden ändras till åtminstone 30:e april i hela landet.

Risk för skador i samhället kan inte väga tyngre än riskerna som finns med att skjuta bävrar så pass nära födsel. I sådana enskilda fall bör skyddsjakt beviljas om godtagbara skäl finns och risk för honor och ungar är minimal. Ni nämner försiktighetsskäl som en anledning att inte ändra jakttiderna vilket är en felaktig användning av principen. Det är större risker för lidande hos fler individer om jakt får pågå till in i maj, än att minska jakttiden.

Allmän jakttid, grävling

Sluttidpunkt för grävling tidigareläggs vilket vi är positiva till. Dock framkommer det att många grävlingsungar diar fram till mitten av augusti, men att jakt kommer tillåtas under hela augusti ändå. Vi föreslår därmed att jakttiden också bör senareläggas till åtminstone 1 september för att minska risken att ungar blir otillräckligt avvanda.

Allmän jakttid, vildsvin

Vi anser att det är oerhört viktigt att kommunikationen om att suggor inte får skjutas när de har kulingar är tydlig, trots att formuleringen om det har tagits bort. Ett förslag är att inte ta bort formuleringen över huvud taget för att vara extra tydliga.

¹ Parker H., Rosell F. & Mysterud A. (2007) Harvesting of males delays female breeding in a socially monogamous mammal; the beaver. *Biology letters* 3(1): 107-109.

Allmän jakttid, kronhjort

Ni nämner att avvänjning av kalvar inte sker förrän i oktober men föreslår samtidigt jakt på hindar med kalvar från augusti. Ni nämner att kalvar alltid skjuts före hindar, men vad händer i de fall som kalven inte är i direkt anslutning till hinden? Finns det en risk att kalvar blir utan sin moder innan helt avslutad avvänjning? Vi föreslår av försiktighetsprincip att skjuta fram starttiden för jakt till åtminstone 1:a oktober.

Allmän jakttid, rådjur

Vi anser att allmän jakt under våren inte ska vara tillåten. Våren bör fredas från aktiviteter som inskränker djurens ungvårdnad.

Allmän jakttid, föreslås införas på ekorre

Vi anser likt flera naturskyddsföreningar att det inte finns några godtagbara anledningar att införa allmän jakt på ekorrar. De är så pass små att de inte orsakar stora samhälleliga eller ekonomiska skador samtidigt som de inte ses som en viktig resurs i egenskap av kött eller päls. Ekorrar ses idag och bör fortsatt ses som, ett trevligt inslag i naturen. Införandet av allmän jakttid på ekorrar kommer skada synen på jakt och begreppet "viltvård" för att inte tala om ett ökat antal ekorrars död. Jakt på små och snabba djur ökar också risken för skadeskjutning och lidande. Vi föreslår att avstyrka förslaget om att införa allmän jakttid på ekorrar.

Allmän jakttid, föreslås införas på hermelin

Eftersom möjlighet till skyddsjakt på hermelin redan finns ser vi ingen anledning att införa allmän jakt på hermelin bara för att de inte är fridlysta. Det är även oklart om de ens har en livskraftig population vilket gör förslaget än mer tvivelaktigt. Precis som med förslaget om ekorrar kan det här förslaget försämra synen på jakt och leda till en bild av att jägare vill och får skjuta allt som rör sig. Jakt på små och snabba djur ökar också risken för skadeskjutning. Vi föreslår att avstyrka förslaget om att införa allmän jakttid på hermeliner.

Särskild jakttid, älg

Ni hänvisar till att det ska vara tillåtet att jaga älgar under brunstperioden med referering till tre studier gjorda av samma forskargrupp. Efter att ha läst igenom dem ser vi inte det som tillräckligt underlag för att ta beslut.

En nyare studie från Sverige (som ni också hänvisar till senare i er text), säger att det inte finns något som bevisar hur älgarna påverkas av jakt under brunstperioden: ”*The effects of this overlap on moose reproductive success is not known, but needs to be studied further.*”² Samma studie föreslår även att reglera så att jakt inte sker under brunstperioden, av försiktighetsskäl, vilket ni inte har med i er konsekvensbeskrivning. Vi föreslår därför att enbart tillåta jakt när risken är mindre, förslagsvis åtminstone en uppskjuten starttid till 1 november i de södra delarna av landet.

Även sluttiden för jakt vill vi ändra med anledning av att älgkor kan vara långt gånget dräktiga redan i februari. De riskerar att stressas svårt om det dessutom är svåra väderförhållanden under den perioden.

Det bör vara god jaktetik att inte bedriva jakt på individer som redan kan vara stressade av andra skäl såsom brunst eller dräktighet. Skador på skog är inte tillräckligt goda skäl för att öka tiden för jakt på älgar. Djurens lidande bör tas i större beaktning än eventuella ekonomiska lidanden och andra sätt än jakt bör beaktas för att minska risken för skador på skog.

Vi ser oerhört negativt på att möjligheten för länsstyrelserna att reglera jakttiderna efter lokala förutsättningar föreslås tas bort, med hänvisning till att det ändå sker jakt under de tiderna. Det bör finnas utrymme hos länsstyrelserna att anpassa jakttider efter lokala förutsättningar i händelse av lågt antal djur i vissa län eller liknande. Vi föreslår att upprätta möjligheter för att länsstyrelserna ska kunna reglera det här för all typ av jakt istället för att föreslå att möjligheten ska tas bort för älgjakten.

Licensjakt på säl

Den viktigaste åtgärden för att skydda torskbestånden är att sluta fiska så mycket torsk, inte att besluta om att skjuta fler sälar. Naturvårdsverket själva har i en tidigare utredning kommit fram till att det är enskilda individer som är problemet för fiskeverksamheten, inte hela populationer av sälarter.³ Därmed är det olyckligt att föreslå licensjakt, när det är känt att skyddsjakt eller framförallt förebyggande åtgärder är effektivare.

2 Malmsten J. *et al.* (2014) Reproductive characteristics in female Swedish moose (*Alces alces*), with emphasis on puberty, timing of oestrus, and mating. *Acta veterinaria scandinavica* 56(1): 23.

3 Naturvårdsverket (2013) Ärendenr NV-00327-13. Jakt på säl.

Att sälarna som skjuts ska främjas som resurs är inte heller ett rimligt argument då det är förbjudet att handla med sälprodukter inom EU.⁴ Förutom det listas vikare som att de inte har gynnsam bevarandestatus, men förslag om jakt förs fram ändå. För att inte tala om de stora riskerna för skadeskjutning då sälar är snabba och ofta befinner sig under vatten, till skillnad från jägarna. Vi föreslår av de anledningarna att inte gå vidare med förslaget om licensjakt på vikare och knobbsäl.

Inskränkningar i jakten, tid på dygnet

Vi är positiva till inskränkningar i jakttid för att minska skadeskjutningar både på djur och människor. Därmed tycker vi att det är olyckligt att stryka inskränkningen på mufflonfår, även om det är en främmande art. Likheter med andra klövbärande djur såsom tama får gör att det finns en risk att fel arter skjuts om de jagas nattetid. Vi föreslår att mufflonfår ska finnas kvar i inskränkningen.

Vi ställer oss också frågande till varför fågelarter ska få jagas under tider när det kan vara mörkt trots riskerna för att fel arter skjuts då. Vi föreslår att alla föreslagna fågelarter enbart ska få jagas efter solens uppgång och före solens nedgång om de ens ska jagas.

Tider för jakt med hund och jaktträning med hund

Jakt med hund innebär ofta att djur utsätts för lidande. Både de djur som stressas av att jagas av hundarna under mer eller mindre lång tid, och för hundarna själva som ofta råkar illa ut om rovdjur vänder sig emot dem. Hundar ska inte ses som jaktredskap, särskilt inte i rovdjurstäta områden. Vi anser att mer reglering behövs för att undvika stress hos vilda djur och dödade hundar. Maximalt en hund i taget ska få jaga eller jakttränas där vilda djur kan påverkas.

Att viss hänsyn tas till årstid och djurens reproduktionsperioder är positivt i nuvarande förslag, men det är fortfarande alldeles för långa perioder jakthundar får vistas i skogarna med uppdrag att jaga. Att minkar, mårdhundar och tvättbjörnar ska få jagas med hund långt in på våren går inte att rättfärdiga med att det är främmande arter.

Risken är stor att andra arter än de avsedda blir störda och därmed föreslår vi att inte öka tiden för jakt med hund för dem.

⁴ REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL On the implementation of Regulation (EC) No 1007/2009, as amended by Regulation (EU) 2015/1775, on the Trade in Seal Products.

Jaktträning med hund ska inte få förekomma utanför den allmänna jakttiden för att inte riskera ännu mer stress av de vilda djuren.

Vi anser också att det är ytterst olämpligt att tillåta jakt med hund under jord under hela året för flera arter. Även om de arterna kan klassas som främmande eller som skadedjur i delar av landet så är det ytterst oaktsamt att jaga djur som har fått ungar. Vi föreslår att sådan typ av skyddsjakt bör vara tillståndspliktig där jägaren måste förklara hur hen undviker att stressa eller skjuta moderdjur med oavvanda ungar.

Förstörelse av bävrars dammbyggnad

Vi anser att det fortsatt kan vara svårt för enskilda personer att veta vad och när de får förstöra, även med den uppdaterade skrivningen. Det är svårt att veta vad som menas med "risk för allvarlig skada" även om det läggs till som enda anledning till förstörelse. Det bör definieras för att det ska vara så tydligt som möjligt. Till exempel att bävrars dammbyggnad enbart får förstöras i få undantagsfall då risker finns för många människor och att förstörelsen inte får innebära skada på boplatsen. Vi anser att det inte ska få ske på enskilds initiativ, en myndighet bör ta sådana beslut.

Skyddsjakt på enskilds initiativ - JF bilaga 4

Vi ställer oss emot att tillåta någon jakt på enskilds initiativ. Om något bör kraven för att det ska få göras vara tydliga så att individer enbart får dödas när människors eller tamdjurs liv tydligt är i akut fara. Övrig skyddsjakt bör vara tillståndspliktig för att undvika risker för att ungar blir moderlösa eller att felaktiga avlivningsmetoder används. Det är av oerhörd vikt att myndigheter får insyn i all typ av jakt så att det inte överanvänds som metod. Att arter eventuellt är främmande för Sveriges natur eller riskerar att äta sådant människor tjänar pengar på rättfärdigar inte riskerna för individers lidande vid skyddsjakt på enskilds initiativ.

Skyddsjakt JF bilaga 4, punkt 6

Vi anser att andra förebyggande åtgärder än jakt bör finnas med i resonemanget kring den här bestämmelsen. Dödande av individer ska vara en nödlösning först efter att andra åtgärder provats. Med stor sannolikhet är andra skrämseltaktiker, eller att platsen görs ogästvänlig för fåglarna, mer framgångsrikt än jakt. Vårt förslag är att skriva "*får jagas – som uppträder vid flygplatser även efter att förebyggande åtgärder gjorts*".

Förslag som vi stödjer

Vi stödjer förslag om att:

- Allmän jakttid inte införs på svärta, skedand, årta, skarv, korp, säl och mufflon.
- Skydds jakt på enskilds initiativ inte införs på gråhäger och utter.

Förslag på jakttider på arter som inte nämnts i vårt svar hittills är vi neutrala till. Vi har valt att inte kommentera det för att spara på text-utrymme.

Sebastian Wiklund
Enhetschef för politisk påverkan och sakfrågor
Djurens Rätt
sebastian.wiklund@djurensratt.se

Anna Harenius
Sakkunnig etolog
Djurens Rätt
anna.harenius@djurensratt.se